

XII Misyjna Olimpiada Znajomości Afryki

II etap

3 marca 2014 r.

Gratulacje!

Pierwszy etap przeszedłeś pomyślnie. Uzyskałeś tym samym możliwość rozwiązania testu nieco trudniejszego, już w II etapie Misyjnej Olimpiady Znajomości Afryki. Zadanie zawiera dwie części: część testową oraz część pisemną z zaproponowanym tematem.

Część I zawiera 42 pytania zróżnicowane tematycznie. Do każdego pytania zaproponowano trzy odpowiedzi: **z których tylko jedna jest prawidłowa**. Udzielenie odpowiedzi na pytania polega na wyborze odpowiedzi, którą uznasz za właściwą i zakreśleniu odpowiednio literki a), b) lub c) **w arkuszu odpowiedzi**. Jeśli przez pomyłkę zakreślisz niewłaściwą literkę, otocz ją kółkiem, a właściwą odpowiedź zaznacz krzyżykiem. Zakreślenie więcej niż jednej literki traktowane będzie jako odpowiedź błędna. Każda poprawna odpowiedź to jeden punkt dla Ciebie.

Część II to pisemna wypowiedź na zadany temat, na osobnej (podpisanej) kartce.

Za część pierwszą – testową – można uzyskać maksymalnie 42 punkty. Za część pisemną – zależnie od jej jakości – można otrzymać od 1 do 8 punktów. A zatem, za całość możesz otrzymać maksymalnie 50 punktów.

Na rozwiązanie całego testu przeznaczone jest 120 minut (2 godziny).

Czytaj uważnie zarówno pytania, jak i odpowiedzi! Nie trać punktów przez swą nieuwagę. W żadnym wypadku nie korzystaj z pomocy innych Olimpijczyków! Twój sąsiad nie jest wyrocznią, i tak naprawdę nie wiesz, jak jest przygotowany. Niesamodzielne rozwiązywanie testu (jak i jego próba) narażają Ciebie i drugiego Uczestnika na dyskwalifikację.

Pamiętaj, że udział w Olimpiadzie to nie klasówka – jest dobrowolny i wyraża chęć przygody, jaką jest spotkanie z Afryką!

KWESTIONARIUSZ OSOBOWY UCZESTNIKA OLIMPIADY

Imię i nazwisko	
Szkoła, klasa	
Miejscowość, Mail i telefon	

ARKUSZ ODPOWIEDZI

1. [A] [B] [C]	12. [A] [B] [C]	23. [A] [B] [C]	34. [A] [B] [C]
2. [A] [B] [C]	13. [A] [B] [C]	24. [A] [B] [C]	35. [A] [B] [C]
3. [A] [B] [C]	14. [A] [B] [C]	25. [A] [B] [C]	36. [A] [B] [C]
4. [A] [B] [C]	15. [A] [B] [C]	26. [A] [B] [C]	37. [A] [B] [C]
5. [A] [B] [C]	16. [A] [B] [C]	27. [A] [B] [C]	38. [A] [B] [C]
6. [A] [B] [C]	17. [A] [B] [C]	28. [A] [B] [C]	39. [A] [B] [C]
7. [A] [B] [C]	18. [A] [B] [C]	29. [A] [B] [C]	40. [A] [B] [C]
8. [A] [B] [C]	19. [A] [B] [C]	30. [A] [B] [C]	41. [A] [B] [C]
9. [A] [B] [C]	20. [A] [B] [C]	31. [A] [B] [C]	42. [A] [B] [C]
10. [A] [B] [C]	21. [A] [B] [C]	32. [A] [B] [C]	
11. [A] [B] [C]	22. [A] [B] [C]	33. [A] [B] [C]	

1. Jaki tytuł nosił pierwszy historyczny dziennik nawigacyjny?
a) „Senhores”; **b) „Periplus”**; c) „Edirlis”.
2. Kto zajął i zniszczył dawną stolicę Kuszytów, Napatę?
a) Tutmosis I; **b) Petroniusz**; c) Garstang.
3. W którym roku król Kuszu, Pi-anchi dokończył dzieła podboju Egiptu?
a) 531 p.n.e.; **b) 725 p.n.e.**; c) 918 p.n.e.
4. Kto zbudował największą ze wszystkich świątyń egipskich w Nubii?
a) Amenofis III; b) Amen-emhat II; c) Pepi I.
5. Melkart tyryjski, fenicjański „przodek” królewskiej dynastii Kartaginy, przedstawiany był w postaci:
a) byka; b) barana; c) kruka.
6. Gdzie i kiedy została sporządzona mapa Fra Mauro, jedna z pierwszych, na których zaznaczone były południowe granice Afryki?
a) w XIII w. w Genui; b) w XIV w. na Sycylii; **c) w XV w. w Wenecji.**
7. Jakie miasto było stolicą Songhaju?
a) Gao; b) Dzenne; c) Koukia.
8. Kto napisał ogłoszone w 1655 r. dzieło *Tarich es Sudan*, na którego treść składa się m.in. zwarta kronika sudańskich królestw?
a) Mahmoud Kati; **b) Abderrahman es Sadi**; c) Ibn Battuta.
9. Plemiona Gidar, Mafa, Mofu, Daba, Tupuri, Giziga, Kapsiki, Mundang, Fali, Gude, Bana, Mambaj, Bata i Ndzen to plemiona tworzące grupę:
a) Bantu; **b) Kirdi**; c) Pigmejów.
10. Współcześni Dinka z Nuerami stanowili w tym kraju trzon opozycji przeciwstawiającej się dominacji arabskiej lub zarabizowanej północy. O jakim kraju mowa?
a) Egipt; **b) Sudan**; c) Somalia.
11. Współcześnie około połowy tego kraju stanowi ludność Ambo. Jest to:
a) Namibia; b) Lesoto; c) Rwanda.
12. Sererowie uchodzą za:
a) zamilowanych rolników; b) hodowców bydła; c) zbieraczy.
13. Cechą charakterystyczną języka tych ludów jest, obok dominującej monosylabiczności, znamienne „mlaskanie” i dźwięki naśladowcze. Mowa o:
a) językach ludów Bantu; b) języku Ewe; **c) języku Kojsan.**
14. Fulanie, w liczbie pojedynczej Pullo, zwani przez Hausa – Fulani, przez Arabów – Fulan, przez Wolofów – Pel, przez Francuzów Peul, a przez Mossi – Silmi, sami siebie zwą:
a) Pul; b) Salama; **c) Fulbe.**
15. Pod koniec XIV wieku rewolucję obyczajową wśród Hausa zapoczątkował islam. Mimo to nawrócenie się Hausa długi czas było raczej powierzchowne. Dopiero bunt Fulanów pod wodzą Osmana dan Fodio, który ogłosił się zwierzchnikiem wiernych i sultanem upowszechnił na tym obszarze prawo koraniczne. Było to w:
a) XVII w.; **b) początkach XIX w.**; c) połowie XX w.

16. W jakim kraju (oprócz Rwandy) możemy spotkać ludy Tutsi, Hutu, Twa?
a) w Kenii; **b) w Burundii**; c) w Tanzanii.

17. Cechą charakterystyczną społecznej struktury Pigmejów jest:
a) brak organizacji plemiennej; b) silna władza wodza plemienia; c) feudalizm.

18. Kikuju czczoną przez siebie górę Kenia nazywają Kere-Njaga, czyli:
a) Góra Przodków; **b) Góra Tajemnicy**; c) Góra Słońca.

19. Według mitologii Dinków, co spowodowało rozdzielenie nieba i ziemi?
a) zachłanność kobiety imieniem Abuk; b) Atoch (błękitny ptaszek), który zerwał sznur; c) obraza Boga przez mężczyznę imieniem Garang.

20. Rozmiłowani w niezależności Hererowie stawili zacięty opór podbojowi kolonialnemu. W końcu XIX w. i początkach XX w. wielokrotnie powstawali do walki przeciwko opanowującym Afrykę Południowo-Zachodnią (obecną Namibię):
a) Anglikom; b) Portugalczykom; **c) Niemcom**.

21. Które z państw afrykańskich oparły się kolonizacji i utrzymały niezależność?
a) Kenia i Czad; **b) Liberia i Etiopia**; c) Kongo i Angola.

22. Praktyki religii synkretycznej Wodu przypominają obrzędy inicjacji istniejące w Afryce u Fonów z grupy:
a) Herero; b) Kikuju; **c) Ewe**.

23. Poligynia to rodzaj małżeństwa, w którym:
a) mąż posiada wiele żon; b) żona posiada wielu mężów; c) małżonkowie pochodzą z tego samego rodu.

24. Według powszechnego przekonania założycielem Kościoła koptyjskiego był:
a) św. Jan; b) św. Piotr; **c) św. Marek**.

25. Państwo, w którym chrześcijaństwo utrzymało swoją pozycję religii rodzimej, opierając się wszelkim zewnętrznym wpływom to:
a) Etiopia; b) Uganda; c) Mali.

26. Drugi okres wielkiego spotkania Kościoła z kontynentem afrykańskim rozpoczął się:
a) w XI wieku; **b) przy końcu XV wieku**; c) na początku XVII wieku.

27. W jakim państwie jest najwięcej Kościołów afrochrześcijańskich?
a) RPA; b) Mali; c) Nigerii.

28. Jedną z najstarszych form misyjnej pomocy w rozwoju było:
a) kształcenie rodzimego kleru; b) zakładanie parafii z ośrodkami charytatywnymi; **c) nauka czytania i pisanie**.

29. Za ideę przewodnią ewangelizacji Afryki w adhortacji *Ecclesia in Africa* uznaje się wizję Kościoła jako:
a) Sakramentu; **b) Rodziny Bożej**; c) Mistycznego Ciała.

30. Kim są żywi zmarli?
a) osoby niepełnosprawne fizycznie i intelektualnie z którymi niemożliwe jest nawiązanie kontaktu; **b) zmarli do piątego pokolenia**; c) zmarli do drugiego pokolenia.

31. Najważniejszym celem obrzędów inicjacyjnych jest:
a) **wprowadzanie młodych w sztukę życia wspólnotowego**; b) przekazywanie młodym tajemnej wiedzy; c) znalezienie odpowiedniego kandydata na małżonka.

32. W Kościołach niezależnych niezwykle ważne miejsce zajmują:
a) praktyki postne; b) **uzdrowienia i objawienia**; c) specyficzne praktyki liturgiczne.

33. Wśród muzułmanów w Afryce największą siłę stanowią:
a) izmaelici; b) szyici; c) **sunnici**.

34. Najstarszą społeczność judaistyczną w Afryce tworzą żydzi Falasha zamieszkujący:
a) **Etiopię**; b) Sudan; c) Czad.

35. Alvise da Ca' da Mosto wenecki odkrywca Wysp Zielonego Przylądka tak pisał o wierzeniach Senegalczyków:
a) to ludzie niezwykle religijni; b) **to bałwochwalcy**; c) religia jest im obojętna.

36. Pojęcia raju i piekła w religiach afrykańskich:
a) w ogóle nie występują; b) **można się z nimi spotkać np. u Jorubów**; c) są powszechne w wierzeniach Afrykańczyków.

37. W afrykańskich religiach koncepcja Boga Najwyższego:
a) spotykana jest dosyć rzadko; b) **istnieje powszechnie**; c) nie jest spotykana, lecz występują wyłącznie całe panteony równych sobie bóstw.

38. Termin „animizm” został utworzony przez:
a) **M. Delafosse'a**; b) B. Malinowskiego; c) Mbonu Ojike.

39. Bóstwo wyrocznia Ifa występuje w systemie religijnym:
a) **Jorubów**; b) Songhajów; c) Aszantów.

40. W mitologiach pojawia się wątek o zagładzie świata. Najczęściej spotykaną formą zniszczenia jest:
a) ogień; b) trzęsienie ziemi; c) **powódź**.

41. Jakie imię otrzymał na chrzcie władca królestwa Konga Nzinga Nkuwu?
a) Piotr; b) **Jan**; c) Marek.

42. W którym roku po raz pierwszy czarny Afrykanin został wyniesiony do godności biskupiej?
a) **1518**; b) 1750; c) 1890.

Praca pisemna

Temat: Scharakteryzuj ludy sawanny zachodnio-afrykańskiej na podstawie Z. Komorowski, „Kultury Czarnej Afryki” (Wrocław 1994).